

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van
houdende wijziging van het Besluit basisregistratie ondergrond met betrekking tot het
aanwijzen van registratieobjecten (vierde tranche)**

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van PM, nr.,
CZW;

Gelet op artikel 9, eerste lid, van de Wet basisregistratie ondergrond;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (PM);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van PM
datum nader rapport, nr. PM, CZW;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit basisregistratie ondergrond wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 2.1.8 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2.1.9

Met betrekking tot het registratieobject booronderzoek binnen de categorie verkenningen wordt als
brondocument aangewezen een document over een geologische boormonsteranalyse die bij een
veld- en laboratoriumonderzoek is opgemaakt over de waarnemingen inzake het grondmonster dat
is genomen tijdens de geologische boring.

B

Na artikel 2.3.4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2.3.5

Met betrekking tot het registratieobject formatieweerstandonderzoek binnen de categorie
constructies wordt als brondocument aangewezen een document met periodieke waarnemingen
van de totale weerstand van de ondergrond binnen het bereik van het gebruikte meetinstrument,
die in of aan een monitoringbuis van een grondwatermonitoringput gemeten zijn. De periodieke
waarnemingen worden gedaan voor een of meer monitoringdoelen en de geregistreerde resultaten
zijn voorzien van een beoordelingsresultaat.

C

Paragraaf 4 van hoofdstuk 2 komt te luiden:

§ 4. Grondwatergebruik

Artikel 2.4.1

Als brondocument met betrekking tot de in deze paragraaf genoemde registratieobjecten wordt uitsluitend aangewezen een document met gegevens die in het kader van vergunningsplichtige of meldingsplichtige vormen van grondwatergebruik aan bestuursorganen worden verstrekt:

- a. voor zover het wateronttrekkingsactiviteiten betreft als bedoeld in artikel 6.34, eerste lid, onderdelen b en c, of 16.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving; of
- b. voor zover het milieubelastende activiteiten betreft als bedoeld in artikel 3.18 van het Besluit activiteiten leefomgeving; of
- c. voor het doen van een melding van een wateronttrekkingsactiviteit op grond van een omgevingsverordening of waterschapsverordening, inhoudende het onttrekken van grondwater door een daarvoor bestemde voorziening of het in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater door een daarvoor bestemde voorziening.

Artikel 2.4.2

Met betrekking tot het registratieobject grondwatergebruikstelsel binnen de categorie constructies wordt als brondocument aangewezen een document met het geheel aan gegevens dat betrekking heeft op een grondwatergebruikstelsel dat op een bepaalde locatie is ingericht om grondwater direct te gebruiken door grondwateronttrekking, infiltratie of retournering, of indirect te gebruiken voor warmte- en koudecapaciteit.

Artikel 2.4.3

Met betrekking tot het registratieobject grondwaterproductiedossier binnen de categorie constructies wordt als brondocument aangewezen een document met periodieke waarnemingen van onttrokken, geïnfiltreerde of geretourneerde hoeveelheden grondwater, gemeten in een installatie of put van een grondwatergebruikstelsel, die aan het bevoegd gezag zijn gerapporteerd.

D

In artikel 2.5.1 wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een puntkomma een onderdeel c toegevoegd, luidende:

c. een beschikking als bedoeld in artikel 146 van het Mijnbouwbesluit voor een vergunning voor het winnen van kalksteen.

E

Na artikel 2.5.1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2.5.2

Met betrekking tot het registratieobject mijnbouwconstructie binnen de categorie constructies wordt als brondocument aangewezen een document waarin is vastgelegd:

- (i) de locatie op het aardoppervlak van alle boorgaten voor de exploratie, winning of opslag van delfstoffen, behalve steenkool en kalksteen, of aardwarmte, alsmede de locatie van alle boortrajecten in de ondergrond;
- (ii) de locatie op het aardoppervlak van de mijnschachten en het pad van de mijnschachten en gangen in de ondergrond;

- (iii) de locatie op het aardoppervlak van groeven, als bedoeld in artikel 145, onderdeel a, van het Mijnbouwbesluit, alsmede de geometrie van een groeve die niet langer in gebruik is voor het winnen van kalksteen;
- (iv) de locatie op het aardoppervlak van de boorgaten, en de ondergrondse boortrajecten, ten behoeve van zoutwinning, alsmede de geometrie van verlaten zoutcavernes.

F

Na artikel 2.6.5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2.6.6

Met betrekking tot het registratieobject model grondwaterspiegeldieptemodel binnen de categorie authentieke modellen wordt als bron-document aangewezen een document met een model dat grondwaterspiegeldiepte in Nederland karakteriseert, en dat gegevens bevat over:

- a. de gemiddeld hoogste grondwaterstand;
- b. de gemiddeld laagste grondwaterstand;
- c. de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand; en
- d. de grondwatertrap.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

De Wet basisregistratie ondergrond (hierna: Wet Bro) is op 1 januari 2018 in werking getreden. Deze wet regelt de basisregistratie ondergrond (hierna: BRO). In deze basisregistratie worden gegevens opgenomen over de geologische en bodemkundige opbouw van de ondergrond die voortvloeien uit verkenningen, over ondergrondse constructies, over gebruiksrechten en over authentieke modellen in relatie tot de ondergrond van Nederland met inbegrip van het continentaal plat.¹ De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: de minister van BZK) is verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer en ziet toe op het gebruik van de BRO. De Nederlandse Organisatie voor toegepast- natuurwetenschappelijk onderzoek (hierna: TNO) verricht in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK de feitelijke werkzaamheden met betrekking tot de inrichting en het beheer van de BRO.²

De Wet Bro bepaalt dat gegevens in de BRO worden opgenomen door de verplichte levering van zogenoemde brondocumenten door bestuursorganen aan de minister van BZK. De brondocumenten worden volgens de Wet Bro aangewezen bij algemene maatregel van bestuur. Het Besluit basisregistratie ondergrond (hierna: Besluit Bro) voorziet in de aanwijzing van deze brondocumenten en regelt daarmee de feitelijke gegevensinhoud van de BRO. De aanwijzing van brondocumenten vindt plaats in verschillende tranches. Per 1 januari 2018 is de eerste tranche van de BRO in werking getreden voor drie registratieobjecten (Stb. 2017, 504). Per 1 januari 2020 is de tweede tranche van de BRO ingevoerd, voor acht registratieobjecten (Stb. 2019, 292). En de derde tranche, met zes nieuwe registratieobjecten, is deels op 1 januari 2021, deels op 1 juli 2021, in werking getreden (Stb. 2020, 365).

Met deze vierde tranche zal het implementatieprogramma BRO worden afgesloten. Ik ben voornemens om parallel aan de totstandkoming van deze tranche een rapport te laten opstellen over het totale implementatieprogramma, waarin de aanvankelijk geplande inhoud en de verwachte kosten/baten worden vergeleken met de gerealiseerde inhoudt en kosten/baten. Ook zal dat rapport ingaan op de onderwerpen die voor beheer en doorontwikkeling relevant kunnen zijn. Dit rapport maakt onderdeel uit van de evaluatie die in artikel 42 van de Wet Bro is opgenomen en zal aan beide Kamers worden aangeboden.

Om het aanleverproces te faciliteren is in samenwerking met bestuursorganen, die in dit verband ook wel bronhouders worden genoemd, een zogeheten bronhouderportaal ontwikkeld. De in het bronhouderportaal ontvangen gegevens worden vervolgens verwerkt in een digitale registratie, de Landelijke Voorziening BRO (hierna: LV BRO).

De BRO en de Omgevingswet

Het stelsel van basisregistraties is in het afgelopen decennium ontwikkeld als een basisinformatievoorziening voor de hele overheid. Basisregistraties bevatten gegevens die op kwaliteit zijn gecontroleerd en zonder nader onderzoek door overheden kunnen worden gebruikt. Het gebruik van authentieke gegevens uit de basisregistraties is daarom voor overheden verplicht gesteld, indien deze gegevens nodig zijn bij de uitvoering van hun publiekrechtelijke taak. Voor BRO-gegevens is deze verplichting vastgelegd in artikel 27 van de Wet Bro.

¹ Voor een definitie van deze begrippen wordt verwezen naar art. 1 van de Wet Bro.

² Zoals bedoeld in artikel 1a van de Regeling basisregistratie ondergrond.

De BRO wordt geïmplementeerd ten behoeve van alle maatschappelijke vraagstukken en opgaven die in bodem en ondergrond spelen. De BRO is daarmee een belangrijk instrument in relatie tot de Omgevingswet en het daarbij behorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Omdat het stelsel van basisregistraties meer omvat dan alleen de fysieke leefomgeving, is opname van dit stelsel in de Omgevingswet en daarmee van de Wet basisregistratie ondergrond in de Omgevingswet niet aan de orde.

In de huidige opzet bevat de BRO informatie over de opbouw (samenstelling en gelaagdheid) van bodem en ondergrond op basis van boringen en karteringen en daarop gebaseerde modellen van bodem en ondergrond, grondwatergegevens en gegevens over mijnbouwlocaties. Deze informatie is zodanig generiek dat die ook voor de inrichting van de leefomgeving kan worden gebruikt. Ook in het kader van het versterken van de informatiepositie van burgers en bedrijven is het de wens een integraal beeld te geven van de fysieke leefomgeving. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) wordt dan ook gekoppeld aan het stelsel van basisregistraties, waardoor gebruikers in het DSO gegevens uit de BRO kunnen oproepen wanneer dat nodig is.

De huidige BRO, zoals die tot en met 2022 wordt vormgegeven, omvat nog geen gegevens over bodemkwaliteit. De Tweede Kamer heeft bij motie uitgesproken dat dit wel gewenst is (motie Ronnes-van Gerwen, Kamerstukken II 2018/19, 34 864, nr. 19). De minister voor Milieu en Wonen heeft in januari 2020 in een brief aan de Tweede Kamer laten weten dat de gevraagde toevoeging mogelijk is (Kamerstukken II 2019/20, 33 136, nr. 23), maar dat nader onderzoek nodig is naar de scope en de financiering van deze uitbreiding. Dit onderzoek is eind 2020 afgerond. De aanbevelingen en conclusies moeten nog worden afgestemd op de doorontwikkeling van het stelsel van basisregistraties, en voorts in relatie worden gebracht met de realisatie van het vervolg op het Tweede Bodemconvenant. De minister van BZK zal de Tweede Kamer in de loop van 2021 nader informeren.

2. Inhoud van dit besluit

Dit besluit regelt de vierde tranche door het aanwijzen van zes nieuwe registratieobjecten die bestuursorganen in de vorm van brondocumenten aan de BRO moeten aanleveren. Het betreft de volgende objecten:

Registratieobject	Registratie-domein	Categorie
Geologische boormonsteranalyse	Bodem- en grondonderzoek	Verkenningen
Formatieweerstandonderzoek	Grondwater	Constructies
Grondwatergebruikstelsel	Grondwatergebruik	Constructies
Grondwaterproductiedossier	Grondwatergebruik	Constructies
Mijnbouwconstructie	Mijnbouw	Constructies
Model Grondwaterspiegeldiepte	Grondwater	Authentieke modellen

De inhoud van deze tranche is tot stand gekomen op basis van advies van de Programmastuurgroep BRO, die bestaat uit een representatieve vertegenwoordiging van partijen uit het werkveld en op bestuurlijk niveau de minister van BZK adviseert over de realisatie van de BRO.

Voorts is de scope van het registratieobject mijnbouwvergunning gewijzigd.

Mijnbouwvergunning	Mijnbouw	Gebruiksrechten
--------------------	----------	-----------------

Het registratieobject mijnbouwwetvergunning was door de eerste tranche van de BRO toegevoegd aan het Besluit Bro in artikel 2.5.1.³ Het registratieobject was tot inwerkingtreding van dit besluit niet inwerking getreden, vanwege twijfel bij stakeholders over de vraag of de BRO de aangewezen plaats is voor het gespecialiseerde en complexe domein mijnbouw. Aangezien overeenstemming is ontstaan een meer basale invulling van het domein mijnbouw in het verband van de BRO, kan dit registratieobject in deze tranche in werking treden. Tevens is artikel 2.5.1 aangepast, hetgeen in de inhoudelijke toelichting hieronder zal worden toegelicht.

2.1 Inhoudelijke toelichting op het registratieobject geologische boormonsteranalyse in de categorie verkenningen

In artikel 2.1.9 van het Besluit Bro, zoals ingevoegd door onderhavig besluit is het registratieobject *geologische boormonsteranalyse* (BHR-G) opgenomen. Een boormonsterbeschrijving betreft de zintuigelijke beoordeling (kijken, voelen, ruiken) van een boormonster op een onderzoekslocatie. Als er behoefte is aan verdergaand onderzoek, worden monsters doorgestuurd naar een laboratorium om een analyse uit te voeren. De informatie van het geheel aan analyseresultaten van een boring resulteert in een *boormonsteranalyse*. Als de boormonsteranalyse vanuit een geologisch perspectief wordt gedaan, wordt deze aangeduid als *geologische boormonsteranalyse (BHR-G-BMA)*. Deze zijn onder meer van belang voor zogeheten 1D-modellen (een bepaling op één plek), voor lokale (hydro)geologische modellen (voor het verkrijgen van méér gegevens in een afgebakend gebied), voor detailinformatie ten behoeve van authentieke modellen (DGM, REGIS, GeoTOP) en voor ad hoc wetenschappelijk onderzoek.

2.2 Inhoudelijke toelichting op de registratieobjecten in de categorie constructies

In de categorie constructies zijn in deze tranche drie registratieobjecten aangewezen die het domein grondwatergebruik betreffen (par. 2.2.1 t/m 2.2.3) en één uit het domein mijnbouw (par. 2.2.4).

2.2.1 Algemene bepaling grondwatergebruik

Artikel 2.4.1 van het Besluit Bro zoals ingevoegd met onderhavig besluit beperkt de in de BRO in te schrijven registratieobjecten grondwatergebruikssysteem en grondwaterproductiedossier, die in de paragrafen 2.2.3 en 2.2.4 zullen worden toegelicht. Dat betekent dat de artikelen in deze paragraaf alleen van toepassing zijn op bodemenergiesystemen en op systemen waarmee grondwater wordt onttrokken of ingebracht. Dat impliceert dat twee grondwatergerelateerde systemen buiten de scope van dit artikel vallen. De eerste beperking betreft de winning van aardwarmte en de opslag en onttrekking van warmte door bodemenergiesystemen op een diepte van meer dan 500 meter. Deze vallen onder de Mijnbouwwet. De Mijnbouwwet stelt afwijkende regels voor het vergunningtraject en bijbehorende registratie van productiecijfers. Daarom is dit grondwatergerelateerd systeem niet in de BRO opgenomen.

Het wettelijk kader ten aanzien van vergunningplichtige en meldingplichtige lozingen en wateronttrekkingsactiviteiten was tot inwerkingtreding van de Omgevingswet geregeld in de Waterwet en het Waterbesluit.

De artikelen 6.4 en 6.5 van de Waterwet, waarin vergunningplichtige wateronttrekkingsactiviteiten worden aangewezen, vervallen door de Invoeringswet Omgevingswet. Wateronttrekkingsactiviteiten op Rijksniveau zijn daarom bij inwerkingtreding van de Omgevingswet aangewezen in de artikelen 6.34, eerste lid, onderdelen a en b, en voor grootschalige industriële toepassingen in 16.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Deze verwijzing is opgenomen in onderdeel a van artikel 2.4.1 van het Besluit Bro, zoals ingevoegd met onderhavig besluit.

³ Besluit van 25 oktober 2017, houdende regels met betrekking tot de basisregistratie ondergrond (eerste tranche) (Besluit basisregistratie ondergrond), Stb. 2017, 421.

Het aanleggen en gebruiken van een bodemenergiesysteem is aangewezen als milieubelastende activiteit in artikel 3.18, van het Bal en opgenomen in onderdeel b.

Tot inwerkingtreding van de Omgevingswet waren meldingsplichtige wateronttrekkingsactiviteiten aangewezen in artikel 6.11 van het Waterbesluit. Op decentraal niveau komen wateronttrekkingsactiviteiten, anders dan op Rijksniveau of voor industriële toepassingen, na inwerkingtreding van de Omgevingswet in de vorm van een vergunningplicht of meldingsplicht terug in de ter plaatse geldende omgevingsverordening en de waterschapsverordening. Onderdeel c verwijst naar deze omgevingsverordening of waterschapsverordening.

2.2.2 Formatieweerstandonderzoek

Een *formatieweerstandonderzoek* (FRD), opgenomen in artikel 2.3.5 van het Besluit Bro, is een monitoringsactiviteit waarbij gedurende de levensduur van een meetsysteem en/of put met een zekere frequentie herhaaldelijk de schijnbare formatieweerstand met behulp van een meetinstrument, in of aan de grondwatermonitoringput, wordt gemeten. De schijnbare weerstand is de totale elektrische weerstand die gemeten wordt in het meetbereik van de meetsensor. Het doel is het vaststellen van (de verandering) van het saliniteitsgehalte van het grondwater in de ondergrond rondom de locatie van het meetinstrument. De meting komt voort uit een of meerdere monitoringsdoelen. Het punt waarin wordt gemeten is onderdeel van een of meerdere grondwatermonitoringnetten. Naast het eenvoudig vaststellen van eventuele veranderingen in het saliniteitsgehalte is ook een nadere interpretatie van deze basisdata in samenhang met de lithologie mogelijk waardoor preciezere waarden van het elektrisch geleidend vermogen van het grondwater en de ligging van het zoet-zout-grensvlak. Deze nadere interpretaties vallen buiten de reikwijdte van dit registratieobject.

Een formatieweerstandonderzoek wordt niet eenmalig gedaan: een belangrijk kenmerk van dit registratieobject is dat het gedurende een zekere periode (de monitoringsperiode) regelmatig wordt aangevuld met nieuwe observaties.

2.2.3 Grondwatergebruikssysteem

Een *grondwatergebruikssysteem* (GUF) is een systeem voor direct of indirect gebruik van het grondwater en is als registratieobject aangewezen in artikel 2.4.2 van het Besluit Bro zoals ingevoegd met voorliggend besluit. Onder direct gebruik wordt verstaan het onttrekken van grondwater en het in de ondergrond brengen van water. De term 'in de ondergrond brengen' omvat zowel infiltreren (waarbij hergebruik van dat water wordt beoogd) als retourneren van bemalingswater (dat in de ondergrond blijft). Onder indirect gebruik valt het benutten van de warmtecapaciteit van het grondwater; een voor dat doel ingericht systeem heet een gesloten bodemenergiesysteem. Een grondwatergebruikssysteem is een wateronttrekkingsactiviteit als bedoeld in artikel 16.3 van het Bal en is in dat artikel aangewezen als vergunningplichtige activiteit. Er zijn twee soorten bodemenergiesystemen, open bodemenergiesystemen en gesloten bodemenergiesystemen. Bodemenergiesystemen zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in artikel 3.18 van het Bal. Open bodemenergiesystemen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 3.19 van het Bal, of meldingsplichtig als deze niet meer als vergunningplichtig is aangewezen in de van toepassing zijnde omgevingsverordening. Een gesloten bodemenergiesysteem is op grond van artikel 4.1136 van het Bal meldingsplichtig. Voor deze systemen dient op grond van wettelijke verplichtingen door een systeemeigenaar (de vergunningnemer/meldingsplichtige) bij de vergunningsaanvraag of melding een aantal systeembeschrijvende gegevens te worden aangeleverd. Dit betreft zowel ontwerpgegevens als ook gegevens van gerealiseerde systemen. Deze dienen aan de BRO te worden geleverd. In de praktijk is er een grote variatie aan verschijningsvormen van systemen, van simpel tot complex; de uitdrukking 'geheel aan gegevens' in het artikel is bewust onbepaald gehouden om alle mogelijke voorkomende elementen binnen die

variatie te omvatten. In de catalogus in de Regeling Bro worden die elementen nader gespecificeerd.

Grondwatergebruikssystemen worden ingericht door of ten behoeve van:

- drinkwaterbedrijven;
- industrie (grondstof en proceswater) en landbouwbedrijven (beregening van velden);
- veiligheidsregio's (i.v.m. bluswatergebruik);
- (ondiepe) bodemenergie-exploitanten (bedrijven, ziekenhuizen, overige instellingen, particuliere woningen) (in kader van de energietransitie);
- aannemers (grondwaterbemaling bij uitvoering van werken).

De registratie van grondwatergebruikssystemen in de BRO biedt integraal inzicht en overzicht van de plaatsen waar grondwater wordt gebruikt en (indirect) in de vergunde orde grootte van het grondwatergebruik (en daarmee inzicht in de invloedssfeer ervan). Daarmee kan worden bepaald waar nog ruimte voor nieuwe systemen is; en er kan worden voorkomen dat nieuw aan te leggen systemen interfereren met reeds in gebruik zijnde systemen. Voorts kan er bij ruimtelijke inrichting met de aanwezige grondwatergebruikssystemen rekening worden gehouden.

2.2.4 Grondwaterproductiedossier

Het registratieobject *grondwaterproductiedossier* (GPD) is opgenomen in artikel 2.4.3 van het Besluit Bro zoals ingevoegd met voorliggend besluit en bevat productiecijfers van een grondwatergebruikstelsel die aan het bevoegd gezag worden gerapporteerd op grond van de registratieplicht voor open- en gesloten bodemenergiesystemen, opgenomen in de artikelen art. 4.1138 (gesloten bodemenergiesysteem) respectievelijk 4.1150 (open bodemenergiesysteem) van het Bal. Een grondwaterproductiedossier wordt opgebouwd door het registreren van productiegegevens gedurende een zekere periode. Het wordt dus steeds aangevuld met nieuwe gegevens. Het grondwaterproductiedossier is gekoppeld aan een grondwatergebruikstelsel en daarmee ligt vast op welk systeem de productie betrekking heeft.

De belanghebbenden en de gebruikstoepassingen van het grondwaterproductiedossier zijn dezelfde als bij het grondwatergebruikstelsel; daarvoor wordt verwezen naar par. 2.2.3.

De registratie van grondwatergebruikssystemen in de BRO biedt integraal inzicht en overzicht in de daadwerkelijke onttrokken en in de ondergrond ingebrachte hoeveelheden water en biedt daarmee inzicht in de invloedssfeer ervan.

2.2.5 Mijnbouwconstructie

Een *mijnbouwconstructie* (EPC) is een werk voor het opsporen of het winnen van delfstoffen of aardwarmte, of een werk voor het opslaan van stoffen. Mijnbouwwerken hebben een locatie. De locatiegegevens van mijnbouwwerken in de ondergrond zijn van belang in het kader van ruimtelijke ordening en beheer. Deze locatiegegevens worden in de basisregistratie ondergrond geregistreerd in het registratieobject locatie mijnbouwwerken. In het kader van de BRO vallen onder deze categorie:

- boorgaten: een geboord gat in de grond voor exploratie, winning of opslag van delfstoffen of aardwarmte;
- boortrajecten: het pad in de ondergrond dat door een boring is afgelegd;
- mijnschachten en -gangen voor exploratie en winning van steenkool en kalksteen;
- zoutcavernes: holtes onder het aardoppervlak die zijn ontstaan door zoutwinning.

Bij de geregistreerde mijnbouwwerken wordt een verwijzing naar het systeem van de Nederlandse Olie- en Gasportaal (NLOG) gegeven waarmee de gebruiker naar de bron wordt verwezen, waar aanvullende en inhoudelijkere gegevens kunnen worden verkregen.

2.3 Inhoudelijke toelichting op de registratieobjecten in de categorie authentieke modellen

2.3.1 Model grondwaterspiegeldiepte

Het grondwater bevindt zich in Nederland meestal tot op geringe diepte, en de grondwaterspiegeldiepte kan daarom veel invloed hebben op een groot aantal processen op en in (de bovenste laag van) het aardoppervlak, onder meer voor gewasgroei, ecosystemen, uitspoeling van nutriënten, funderingen, berijdbaarheid, maaiveld daling en verdroging. Informatie over de grondwaterspiegeldiepte wordt voorts onder meer gebruikt bij het berekenen van schade-uitkeringen aan agrariërs in waterwingebieden, bij het schatten van de nitraatuitspoeling naar het grondwater voor onderbouwing van het mestbeleid en bij de voorbereiding van civieltechnische werken. Voor al deze toepassingen zijn uniforme en actuele gegevens nodig over grondwaterkarakteristieken die de diepte, waarop de grondwaterstand jaarlijks fluctueert, beschrijven. Deze beschrijving wordt vormgegeven door een *model grondwaterspiegeldiepte (WDM)* omdat het gebiedsdekkende voorspellingen (interpolaties) betreft, die met statistische methoden zijn berekend uit waargenomen grondwaterspiegeldieptes. Het model geeft de karakteristieken van de diepte van de grondwaterspiegel ten opzichte van het maaiveld weer. De belangrijkste dynamische karakteristieken zijn de gemiddeld hoogste en gemiddeld laagste grondwaterstand (GHG en GLG) die weer worden gebruikt voor een classificatie in Grondwatertrappen (Gt's) zoals we die in Nederland kennen. Voorts wordt in het model de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (GVG) geregistreerd. De nauwkeurigheid van de grondwaterspiegeldieptekarakteristieken is eveneens onderdeel van het model.

2.4 Inhoudelijke toelichting op de registratieobjecten in de categorie gebruiksrechten

2.4.1 Wijziging registratieobject mijnbouwwetvergunning

Een *mijnbouwwetvergunning* (EPL) is een officiële noodzakelijke toestemming van de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) om een bepaalde mijnbouwactiviteit uit te mogen voeren in een bepaald gebied.

In de mijnbouwwetvergunning is vastgelegd aan welke partij de minister van EZK het recht heeft gegeven een bepaalde mijnbouwactiviteit (opsporing, winning of opslag) uit te voeren in een bepaald deel van het gebied dat Nederland en zijn Exclusieve Economische Zone omvat.

Artikel 2.5.1 was al vastgesteld in de eerste versie van het Besluit Bro in 2017.⁴ In de aanloop naar de beoogde inwerkingtreding op 1 januari 2018 van de eerste tranche van het Besluit Bro is in overleg met het verantwoordelijke ministerie van EZK vastgesteld dat het domein mijnbouw, zoals oorspronkelijk was voorzien in de BRO, veel te uitgebreid zou worden. De relevante artikelen in de Wet Bro (art. 20) en het Besluit Bro (art. 2.5.1) zijn daarom indertijd niet in werking getreden, in afwachting van een herziene reikwijdte voor dit domein. Inmiddels is overeenstemming met het ministerie van EZK bereikt over een beperktere reikwijdte van het registratieobject mijnbouwwetvergunning voor de BRO, en kan het artikel nu wel in werking treden. Omdat het hier gaat om een beperking van de scope van dit registratieobject, heeft dit op zichzelf alleen gevolgen voor de desbetreffende catalogus in de Regeling Bro.

Ten opzichte van de artikeltekst van 2017 is de reikwijdte van het registratieobject als gevolg van dit wijzigingsbesluit verbreed met gegevens over vergunningen voor kalksteenwinning als bedoeld in artikel 146 van het Mijnbouwbesluit. Dit hangt samen met het feit dat door artikel 2.5.2 gegevens over de kalksteengroeven en bijbehorende ondergrondse gangen onder de reikwijdte van

⁴ Besluit van 25 oktober 2017, houdende regels met betrekking tot de basisregistratie ondergrond (eerste tranche) (Besluit basisregistratie ondergrond), Stb. 2017, 421.

de BRO zijn gekomen. De registratie van de daaraan ten grondslag liggende vergunningen dient om die reden in de BRO te worden vastgelegd.

3. Gevolgen

3.1 Gevolgen voor overheid (bronhouders)

Bronhouders hebben de keuze om het aanleveren van gegevens aan de beheerder van de LV BRO zelf te doen of dit namens hen te laten doen door een bedrijf dat het feitelijke onderzoek voor hen uitvoert. Bedrijven kunnen in dit verband zowel particuliere bureaus of ondernemingen zijn, maar ook waterleidingbedrijven, omgevingsdiensten e.d. die namens een bronhouder gegevens aanleveren. Bronhouders worden daarin ondersteund door het bronhouderportaal. Hierdoor hoeft de bronhouder zelf geen specifieke IT-voorzieningen te treffen. Wel dient de bronhouder in deze situatie een proces inrichten om te zorgen dat in het bronhouderportaal de juiste gegevens staan zodat de bedrijven daar namens hen kunnen aanleveren. Het overgrote deel van de bronhouders heeft dit proces reeds ingericht ten behoeve van de eerste drie tranches. Bij de uitbreiding met de vierde tranche zullen met name nieuwe afspraken nodig zijn in het grondwaterdomein, omdat dit tot nog toe slechts beperkt in de BRO was opgenomen. Daarover zullen tijdig afspraken worden gemaakt met betrokken partijen. Voor de registratieobjecten in het domein bodem en ondergrond is de vierde tranche een beperkte toevoeging die naar verwachting geen bijzondere inspanning zal vereisen.

3.2 Gevolgen voor bedrijven

De verwachting is bij deze tranche dat bedrijven, net zoals bij de eerste drie tranches, via een opdracht van een bestuursorgaan te maken krijgen met de BRO, zowel voor de aanlevering namens bronhouders als voor het gebruik van de gegevens. Verreweg de meeste bestuursorganen besteden de taken die geraakt worden door de BRO (bodem- en grondonderzoek, maar bijvoorbeeld ook planuitwerking) uit aan bedrijven. Bestuursorganen moeten de naleving van de BRO borgen in de uitbesteding, derhalve moeten bedrijven dus (weliswaar indirect) voldoen aan de eisen van de BRO. Verwacht wordt voorts dat bedrijven hiervoor moeten investeren in ICT en dat ze hun huidige productie- en bedrijfsprocessen moeten aanpassen. In deze paragraaf is aangegeven welke categorieën bedrijven naar verwachting de gevolgen ondervinden van welke registratieobjecten van deze tranche.

De effecten van dit besluit op het bedrijfsleven zijn door onderzoeksbureau Ecorys in kaart gebracht op basis van het *Handboek Meting Regeldrukkosten*. Dit onderzoek heeft geresulteerd in het rapport *Regeldruk Basisregistratie Ondergrond (BRO) – Tranche 4 (Eindrapportage)* van 2 april 2021 dat gepubliceerd is op de website www.basisregistratieondergrond.nl.

Tijdens de uitvoering van het regeldrukonderzoek is gebleken dat de volgende nieuwe registratieobjecten niet tot extra lastendruk bij bedrijven leiden:

- geologische boormonsteranalyse: de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) verzamelt alle gegevens voor de BRO, alle lastendruk ligt dus bij TNO en niet bij de boorbranche;
- model grondwaterspiegeldiepte: alle benodigde gegevens worden reeds verzameld door en via Wageningen Environmental Research (WENR), waardoor er voor het aanleveren aan de BRO geen extra inzet door het bedrijfsleven wordt voorzien;
- mijnbouwconstructie: deze gegevens worden overgenomen uit de bestaande registratie in het Nederlandse Olie- en Gasportaal (NLOG) bij TNO en vanuit die bron bijgehouden;
- (aanpassing) mijnbouwwetvergunning: idem.

Deze objecten worden in de navolgende beschouwing daarom niet meegenomen.

De oorspronkelijke scope van tranche 4 van de BRO omvatte nog een zevende nieuw registratieobject, te weten het Toegepast Geologisch Booronderzoek (BHR-AG). Dit object is ook in de voorbereidingen meegenomen. Mede naar aanleiding van de interviews in het

lastendrukonderzoek is gebleken dat opnemings van het BHR-AG te prematuur was. De stakeholders verschillen nogal van mening over de scope van dit registratieobject. En de bijbehorende standaarden (NEN14688-1 en NEN6693) zijn, voor dit onderdeel, nog niet stabiel, met de verwachting dat de definitieve versies niet eerder dan 2022 beschikbaar zullen komen. Invoering van het BHR-AG nú zou betekenen dat er in de komende jaren met voorlopige versies van standaarden moet worden gewerkt, met werkafspraken en een complex versiebeheer als gevolgen. Een globale schatting is dat het invoeren van BHR-AG nú op een lastendruk van meer dan 2,5 miljoen euro uit komt, terwijl het resultaat niet toekomstbestendig is. Daarom heeft het programma BRO besloten om het registratieobject BHR-AG uit de scope van tranche 4 te halen, en het op de backlog te zetten voor toekomstige uitbreidingen van de BRO.

Het regeldrukonderzoek heeft zich derhalve gericht op:

- 1 – grondwatergebruikssysteem (GUF);
- 2 – grondwaterproductiedossier (GPD);
- 3 – formatieweerstandonderzoek (FRD).

Binnen de BRO zijn er vier primaire processen die verplicht zijn voor bronhouders: het leveren van gegevens (leverplicht), het melden van twijfel over de juistheid van gegevens (meldplicht), het onderzoeken naar aanleiding van meldingen (onderzoeksplicht) en het gebruiken van gegevens (gebruiksplicht).

Deze verplichtingen gelden voor bronhouders, maar evenals bij de eerste drie tranches is het de verwachting dat bronhouders ten minste een aantal van deze verplichtingen zullen uitbesteden, zodat ze uiteindelijk bij het bedrijfsleven (als dataleverancier of afnemer) voor de uitvoering terecht komen. De keuze of en wat er wordt uitbesteed, is aan de bronhouder.

De gevolgen voor de vier primaire processen zijn in de onderstaande tabellen weergegeven. De bedragen voor de regeldruk zijn onderscheiden naar eenmalige lasten, aangeduid met (i), en structurele jaarlijkse lasten, aangeduid met (s).

Primair proces: Aanleveren					
<i>Stakeholders</i>	<i>Registr. objecten</i>	<i>Activiteiten</i>	<i>Aantal partijen</i>	<i>Bedrag regeldruk</i>	<i>Doorbelaatbaarheid</i>
WKO-gecertificeerde bedrijven (beheer & monitoren)	GUF	Aanpassen software onttrekkingsgegevens WKO	4	20.000 (i)	100%
Drinkwaterbedrijven	GUF	Aanpassen software onttrekkingsgegevens WKO	10	10.000 (i)	100%
		Controleren van grondwateronttrekkings-installaties en meetsensoren	10	32.000 (i)	100%
WKO-gecertificeerde bedrijven (beheer & monitoren)	GPD	Aanpassen software onttrekkingsgegevens WKO	4	20.000 (i)	100%
Drinkwaterbedrijven	GPD	Aanpassen software onttrekkingsgegevens WKO	10	10.000 (i)	100%
		Controleren van grondwateronttrekkings-installaties en meetsensoren	10	32.000 (i)	100%
Drinkwaterbedrijven	FRD	Aanpassen software om data zoutwachters aan te leveren	1	1.920 (i)	100%

WKO-gecertificeerde bedrijven (beheer & monitoren)	GPD	Aanleveren onttrekkingsgegevens	4	40.000 (s)	100%
Drinkwaterbedrijven	GPD	Aanleveren onttrekkingsgegevens	10	100.000 (s)	100%
WKO-gecertificeerde bedrijven (beheer & monitoren)	GUF	Aanleveren gegevens over WKO-eigenschappen	4	19.600 (s)	100%

Ten aanzien van de overige activiteiten met betrekking tot het aanleveren blijkt geen lastenverzwaring. Dit betreft:

- de inhoudelijke validatie van gegevens;
- de technische validatie van aangeleverde bestanden;
- het sturen van gegevens naar de LV BRO (automatisch na akkoord bronhouder).

Gebruiken

De verplichting tot het gebruiken en afnemen van de BRO-gegevens geldt alleen voor bronhouders. Voor andere partijen zal het afnemen van gegevens niet verschillen van het afnemen van andere, vergelijkbare bronnen, zoals DINO en BIS (voorlopers van de BRO). Uit de inventarisatie blijkt dat de bedrijven geen lastendrukverzwaring verwachten in verband met gebruik van de nieuwe registratieobjecten.

Melden

Op grond van de artikelen 30, 31 en 32 van de Wet Bro zijn bestuursorganen verplicht om bij gerede twijfel over de juistheid van authentieke gegevens uit de BRO een melding in te dienen. Andere partijen hebben het recht om dat te doen, maar zijn daartoe niet verplicht. De vrijwillige terugmelding is niet een last die volgt uit onderhavig besluit en is derhalve niet meegenomen in de lastendrukberekening. Bedrijven kunnen echter wel in het kader van een uitbesteding ook de opdracht krijgen van bestuursorganen om namens hen meldingen in te dienen. De structurele lasten daarvoor zijn te vinden in het tijdsgebruik voor het invoeren van meldingen.

Primair proces: Melden					
<i>Stakeholders</i>	<i>Registr. objecten</i>	<i>Activiteiten</i>	<i>Aantal partijen</i>	<i>Bedrag regeldruk</i>	<i>Doorbela stbaarheid</i>
WKO-gecertificeerde bedrijven (beheer & monitoren)	GPD	Terugmelden foutieve gegevens in BRO	4	400 (s)	100%
Drinkwaterbedrijven	GPD	Terugmelden foutieve gegevens in BRO	10	1000 (s)	100%

Onderzoeken

Voor een terugmelding op gegevens geldt dat de aanleverende bronhouder een onderzoeksplicht heeft. In de praktijk zal die plicht, via contractuele afspraken, zijn belegd bij de leverancier van de gegevens waarvoor de melding geldt. Dat leidt in een dergelijk geval tot extra werkzaamheden voor de leverancier.

Primair proces: Onderzoeken					
<i>Stakeholders</i>	<i>Registr. objecten</i>	<i>Activiteiten</i>	<i>Aantal partijen</i>	<i>Bedrag regeldruk</i>	<i>Doorbela stbaarheid</i>

WKO-gecertificeerde bedrijven (beheer & monitoren)	GPD	Onderzoeken en aanpassen terugmeldingen	4	16.000 (2)	100%
Drinkwaterbedrijven	GPD	Onderzoeken en aanpassen terugmeldingen	10	40.000 (s)	100%

Totale regeldruk en doorbelastbaarheid

Het totaal aan regeldrukeffecten is als volgt:

Regeldrukeffecten		
	<i>Eenmalig</i>	<i>Structureel</i>
Aanleveren	€ 125.920	€ 140.000
Gebruiken	€ 0	€ 0
Melden	€ 0	€ 1.400
Onderzoeken	€ 0	€ 56.000
Totaal	€ 125.920	€ 217.000

Over de doorbelastbaarheid kan worden vermeld dat uit de gesprekken met de stakeholders is gebleken dat de geraamde lastendrukverhoging naar verwachting in alle gevallen volledig kan worden doorbelast. Mede daardoor kan worden vastgesteld dat er binnen de branche breed draagvlak is voor de invoering van dit onderdeel van de BRO. De vierde tranche van de BRO zal een bijdrage leveren aan het efficiënt – gedigitaliseerd – beheren en standaardiseren van ondergrondse gegevens. Door het standaardiseren van de gegevens zal de kwaliteit en de toegankelijkheid toenemen. Alleen al de boorbranche verwacht besparingen van enkele miljoenen euro's bij een goed gevulde en functionerende basisregistratie ondergrond. Dit aspect zal in het in paragraaf 1 aankondigde rapport over het totale implementatie programma BRO worden meegenomen.

3.3 Gevolgen voor burgers

Dit besluit heeft geen gevolgen voor burgers. Burgers kunnen onbeperkt en zonder onkosten gebruikmaken van de gegevens in de BRO. Het vereist wel enige kennis met betrekking tot de ondergrond om de gegevens goed te kunnen gebruiken. Maar ook als burgers iets willen of moeten weten over de ondergrond en daarvoor gespecialiseerde diensten of bedrijven inschakelen, kunnen die bedrijven de BRO gratis gebruiken. Burgers zijn niet verplicht tot het leveren van gegevens; gegevenslevering vindt op basis van de Wet Bro immers alleen plaats door bestuursorganen. Evenmin zijn burgers verplicht tot het gebruik van de gegevens uit de BRO; deze verplichting uit de Wet Bro is uitsluitend bedoeld voor bestuursorganen. Het aanwijzen van zes nieuwe registratieobjecten heeft daarom geen gevolgen voor burgers.

4. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Drie van de zes registratieobjecten zullen pas in het eerste kwartaal van 2022 technisch geïmplementeerd zijn in de Landelijke Voorziening BRO. Daarom is gekozen voor gedifferentieerde inwerkingtreding. De registratieobjecten *geologische boormonsteranalyse*, *model grondwaterspiegeldiepte*, en *formatieweerstandonderzoek* zullen daarom eerst in werking treden met ingang van 1 januari 2022. De vertraagde registratieobjecten *grondwatergebruikstelsel*, *grondwaterproductiesysteem*, en *mijnbouwconstructie*, alsmede het gewijzigde registratieobject *mijnbouwwetvergunning*, treden in werking op 1 juli 2022. In een brief aan de Tweede Kamer is toegezegd dat uiterlijk 2022 alle tranches geoperationaliseerd zullen zijn (*Kamerstukken II 2018/19, 33 136, nr. 18*).

5. Advies en consultatie

Overeenkomstig het kabinetsbeleid is geprobeerd om in het kader van de MKB-toets een panel te organiseren om met uit dit segment de haalbaarheid en regeldruk voor het MKB in de praktijk te bespreken. Hiervoor is contact gelegd met de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland (MKB NL) en Ondernemend Nederland (ONL), maar er zijn geen belangstellende MKB'ers gevonden. Daarom kon de beoogde MKB-toets niet uitgevoerd worden. In het lastendrukonderzoek is wel gesproken met twee kleinere bedrijven. Deze hadden in het kader van de vierde tranche geen bijzondere aandachtspunten. De impact van deze tranche wordt als beperkt ingeschat: de lastendruktoename vormt geen risico voor de bedrijfsvoering, laat staan voor het voortbestaan van kleinere bedrijven.

II Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdeel A

Dit onderdeel voegt de geologische boormonsteranalyse als registratieobject in de categorie verkenningen toe aan de paragraaf over bodem- en grondonderzoek. Voor een inhoudelijke beschrijving van dit registratieobject wordt verwezen naar paragraaf 2.1.1 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Onderdeel B

Met onderdeel C is aan de paragraaf over grondwatermonitoring een artikel toegevoegd. Hierin is voor het registratieobject formatieweerstandonderzoek aangegeven welke documenten kwalificeren als brondocument in de zin van de Wet Bro. Het registratieobject valt binnen de categorie constructies. Voor een inhoudelijke beschrijving van deze registratieobjecten wordt verwezen naar de paragraaf 2.2.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Onderdeel C

Deze onderdelen voegen inhoud toe aan de paragraaf grondwatergebruik, dat voor inwerkingtreding van dit besluit was gereserveerd. Artikel 2.4.1 van onderdeel C beperkt de reikwijdte van de brondocumenten die worden aangewezen met betrekking tot registratieobjecten die in de paragraaf over grondwatergebruik worden aangewezen. In artikel 2.4.1 is verduidelijkt dat dit brondocumenten betreft die aan een bestuursorgaan worden verstrekt in het kader van meldingplichtige of vergunningplichtige wateronttrekkingsactiviteiten als bedoeld in de artikelen 6.34, eerste lid, onderdelen a en b en 16.3 van het Bal. Ook brondocumenten die worden verstrekt in verband met meldingplichtige of vergunningplichtige bodemenergiesystemen als bedoeld in artikel 3.18 van het Bal zijn inbegrepen in deze paragraaf. De derde categorie betreft brondocumenten die aan bestuursorganen worden verstrekt in het kader van een aanvraag voor een omgevingsvergunning of melding in verband met een wateronttrekkingsactiviteit, indien de activiteit als vergunningplichtig of meldingplichtig is aangewezen in de ter plaatse geldende omgevingsverordening of waterschapsverordening.

Voorts zijn in de artikelen 2.4.2 en 2.4.3 van onderdeel C de registratieobjecten grondwatergebruikssysteem en grondwaterproductiedossier toegevoegd als registratieobject aan de BRO. Voor een inhoudelijke beschrijving van deze registratieobjecten wordt verwezen naar de paragraaf 2.2.3, 2.2.4 en 2.2.5 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Onderdeel D

Dit onderdeel ziet op een wijziging van het eerder vastgestelde artikel 2.5.1 inzake het registratieobject mijnbouwvergunning, dat tot deze tranche nog niet in werking was getreden. De wijziging houdt in dat de winningsvergunning voor kalksteen als bedoeld in artikel 146 van het Mijnbouwbesluit is toegevoegd. Voor een inhoudelijke beschrijving van deze wijziging wordt verwezen naar paragraaf 2.2.6 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Onderdeel E

Met onderdeel E is aan de paragraaf over de Mijnbouwwet een artikel toegevoegd. Hierin is voor het registratieobject mijnbouwconstructie aangegeven welke documenten kwalificeren als brondocument in de zin van de Wet Bro. Het registratieobject valt binnen de categorie constructies. Voor een inhoudelijke beschrijving van dit registratieobject wordt verwezen naar paragraaf 2.3.1 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Onderdeel F

Dit onderdeel regelt de toevoeging van het registratieobject grondwaterspiegeldiepte aan de paragraaf over modellen. Voor een inhoudelijke beschrijving van dit registratieobject wordt verwezen naar paragraaf 2.4.1 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Artikel II

Dit artikel regelt de inwerkingtredingsdatum voor dit besluit. Het besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de artikelen en onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld. Deze vierde tranche zal namelijk gedifferentieerd in werking treden. De registratieobjecten geologische boormonsteranalyse, *model grondwaterspiegeldiepte*, en formatieweerstandonderzoek zullen in werking treden met ingang van 1 januari 2022. De registratieobjecten grondwatergebruikstelsel, grondwaterproductiesysteem, mijnbouwconstructie, alsmede het gewijzigde registratieobject mijnbouwwetvergunning, treden in verband met vertraging in werking op 1 juli 2022. Hierbij zal rekening worden gehouden met de vaste verandermomenten voor besluiten en de minimale publicatietermijn van drie maanden voor inwerkingtreding.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,